

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van ZAVO te ZAVENTEM

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 104182

Instelling ZAVO

Directeur Kurt GOMMERS

Adres Groenstraat 13 - 1930 ZAVENTEM

Telefoon 02-720.00.91

Fax 02-725.54.30

E-mail info@zavo.be

Website <http://www.zavo.be>

Bestuur van de instelling VZW Zaventems Vrij Onderwijs

Adres Drossaard Van Ophemlaan 21 - 1930 ZAVENTEM

Scholengemeenschap SGKSO DRIEKLANK Overijse-Tervuren-Zaventem

Adres Abdijdreef 22 - 3070 KORTENBERG

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 30-11-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 30-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 30-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Etienne GIELEN

Teamleden Marc SMEULDERS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad en in bso derde leerjaar derde graad (leerplannen D/2012/7841/026 en D/2014/7841/034)	5
3.2 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom (D/2010/7841/020).....	7
3.3 PV/TV mechanica in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan D/2006/0279/068)	9
3.4 PV/TV elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplan D/2013/7841/006)	11
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 16-09-2013 tot 20-09-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 20-09-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 B	techniek	
Graad 2 BSO Basismechanica		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Elektromechanica		elektriciteit/elektromechanica/mechanica
Graad 3 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Kantooradministratie en gegevensbeheer	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Computergestuurde werktuigmachines	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Werktuigmachines	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Kinderzorg	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Verzorging	project algemene vakken	

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad en in bso derde leerjaar derde graad (leerplannen D/2012/7841/026 en D/2014/7841/034)

Voldoet

De vakgroep realiseert de eindtermen en leerplandoelstellingen in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is representatief voor de leerplandoelstellingen. De minimale materiële voorzieningen volstaan.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting kwamen niet alle leerplandoelstellingen in voldoende mate en met aandacht voor het nodige evenwicht aan bod. De ontwikkeling van de (maatschappelijke) zelfredzaamheid van de leerlingen stond niet voldoende centraal. Informatieverwerking- en verwerking, lees-, luister- en kijkvaardigheid, organisatiebekwaamheid, probleemoplossend denken waren een aantal domeinen die onvoldoende gerichte aandacht kregen. Een leerlijn over de leerjaren heen was onvoldoende uitgewerkt. Binnen de studierichtingen Verzorging en Kinderzorg werden de lesuren die wegvielen als gevolg van stageperiodes onvoldoende gecompenseerd, waardoor het lesaanbod ontoereikend was.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep heeft het onderwijsaanbod bijgestuurd met als basisgedachte de zelfredzaamheid van de leerlingen te versterken. De functionaliteit van de werkbundels en opdrachten is toegenomen. De leerlingen krijgen meer levensecht materiaal en maatschappelijk bruikbare inhouden aangeboden.

De vakgroep bewaakt dat alle leerplandoelstellingen volledig en met het nodige evenwicht aan bod komen. Zowel een algemeen jaaroverzicht als de vermelding van de leerplandoelstellingen bij de werkbundels en opdrachten dragen hiertoe bij. Voor de taalvaardigheden en voor het domein organisatiebekwaamheid heeft de vakgroep een leerlijn uitgezet. De groei naar meer leerautonomie voor de leerlingen is de rode draad. De lessen die omwille van stages wegvallen, worden voldoende ingehaald op andere lesdagen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De leraren beschikten over onvoldoende leermiddelen om een krachtige leeromgeving aan de leerlingen te kunnen aanbieden. Er waren geen degelijk uitgeruste vaklokalen beschikbaar. Vooral de integratie van ICT in de lessen was onvoldoende haalbaar voor de vakgroep.

De school streeft naar een toenemende integratie van digitale leermiddelen in de onderwijspraktijk. Sinds dit schooljaar beschikken de leerlingen van het eerste leerjaar van de derde graad over een laptop. Dit project zal met een jaarlijks graduele uitvoering de volledige schoolbevolking bereiken binnen twee schooljaren. De doelstellingen rond informatieverwerking en ICT-geletterdheid zijn nu gemakkelijker haalbaar. Voor de vakgroep is één specifiek vaklokaal beschikbaar. Dit lokaal is echter slechts deels inzetbaar voor de lessen PAV. Ook de permante beschikbaarheid over multimediacomputers in het derde leerjaar verloopt nog niet optimaal.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk was onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Een aantal aspecten werden niet of onvoldoende in kaart gebracht. Binnen de evaluatie ontbrak een behoorlijk evenwicht tussen de domeinen. De evaluatie was tevens onvoldoende transparant. Competentiegerichte leerplandoelstellingen en vakgebonden attitudes kregen weinig aandacht.

In navolging van de leerplangerichte onderwijsaanpak, heeft de vakgroep ook de evaluatie in sterke mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. De opdrachten en toetsen zijn gekoppeld aan de leerplandoelstellingen. De vakgroep tracht hiermee een volledige en voldoende evenwichtige evaluatiepraktijk te realiseren. De leerlingen zijn goed geïnformeerd over de te behalen doelstellingen. Het bewaken en het opvolgen van de validiteit en de kwaliteit van de evaluatie is een blijvende zorg voor de vakgroep en voor de schoolleiding.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De preventieve leerbegeleiding kreeg niet voldoende aandacht. Leerstrategieën en stappenplannen waren slechts in beperkte mate geïntegreerd in het leerproces. De zorg voor een correct taalgebruik was beperkt en de leerlingen leerden niet voldoende te reflecteren over hun taalgebruik. De leraren waren onvoldoende vertrouwd met de mogelijkheden tot differentiatie en remediëring. Leerlingen werden te weinig uitgedaagd om hun onderwijsleerproces mee te sturen.

De leerlingen kunnen frequent gebruik maken van hulpmiddelen om hun opdrachten stapsgewijs en met de nodige hulpmiddelen uit te voeren. Zij kunnen onder meer schrijfkaders, spreekkaders en digitale mogelijkheden tot informatieverwerking inzetten. De leraren besteden aandacht aan het taalgebruik van de leerlingen. Het zelf laten reflecteren op hun eigen taalgebruik is toegenomen. Met het project co-teaching zijn meer mogelijkheden beschikbaar tot differentiatie en remediëring. Het aanwenden van werkvormen die een gedifferentieerde onderwijspraktijk mogelijk maken, vindt stilaan ingang. Er is een leerlijn aangebracht waarbij over de leerjaren geleidelijk gestreefd wordt naar meer zelfstandigheid en meer leerverantwoordelijkheid voor de leerlingen.

3.2 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom (D/2010/7841/020)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende evenwichtig en geïntegreerd aangeboden. De evaluatiepraktijk is valide.

Onderwijsaanbod De leraren boden bij de vorige doorlichting niet alle ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen volledig en evenwichtig aan. De meeste projecten vertrokken niet vanuit een concrete probleemstelling. Bij de technische realisaties ging te weinig aandacht naar de probleemomschrijving en het ontwerpen. Er waren ondoordachte overlappingsen met het beroepenveld voeding-verzorging en het vak natuurwetenschappen.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep maakte een volledig nieuw aanbod voor de verkenningsgebieden voeding en verzorging. De school besteedt daar twee wekelijkse lestijden aan. Voor de harde sector kiest de school nu voor drie verkenningsgebieden (elektriciteit, hout, metaal) en integreren de leraren een vierde verkenningsgebied (ICT).

De leraren maken in overleg met de collega's natuurwetenschappen een matrix waarin zij voor de gemeenschappelijke topics een verdeling maken voor het beheersingsniveau en de leerinhouden. Ook voor het beroepenveld voeding-verzorging zijn de raakpunten in kaart gebracht en vermijden zij onnodige overlappingsen.

De leerlingen gebruiken projectbundels waarin de ondersteunende theorie vooraf gaat aan het onderzoek of de realisatie. Voor de meeste verkenningsgebieden sluiten de bundels goed aan op de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen. Voor het verkenningsgebied verzorging is het niet altijd even duidelijk of de leeractiviteiten rond het technologisch proces geschikt zijn. Vaak is er te veel invulwerk en volgt er een gesloten opdracht. De probleemomschrijving en de oplossing of het onderzoek met een evaluatie zijn niet in alle opdrachten zichtbaar.

Onderwijsorganisatie Het lukte niet altijd om de lessen in te roosteren in een vaklokaal.

Organisatie curriculum

De school voorziet nu in een nieuw technieklokaal op de campus Hoogstraat voor de verkenningsgebieden elektriciteit, hout, metaal en de geïntegreerde toepassing van informatie- en communicatietechnologie (ICT). Alle lessen vinden daar plaats voor vier van de zes wekelijkse lestijden. De twee overige lestijden zijn gepland in een multifunctioneel lokaal met didactische keuken op de campus Groenstraat. De leerlingen verkennen daar techniek in de gebieden voeding en verzorging.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De expertise op vlak van ICT en het doordacht gebruik hiervan moest nog groeien. De nieuwe vaklokalen zijn goed uitgerust met alle nodige ICT-middelen. De school houdt wat dat betreft een sterke cultuur in stand. De directie zorgt voor de ondersteuning met alle nodige randvoorwaarden. De ICT-coördinator geeft interne nascholingen en het budget voor externe scholing is sterk verhoogd. Alle leerlingen volgen de lessen met een eigen laptop. In de projectbundels staan ICT-toepassingen geïntegreerd in de vorm van zoekopdrachten, berekeningen, gefilmd demonstraties en eigen presentaties. De didactische keukens in de campus Groenstraat zijn voorzien van alle toestellen om te werken aan de projecten. Eén van de keukens is aan vernieuwing toe. Het is daar nauwelijks mogelijk om te werken volgens de regels van voedselveiligheid. De school heeft geen sterke cultuur ontwikkeld om de houdbaarheid en de correcte bewaring van levensmiddelen te bewaken. De directie getuigt van de plannen om op dat vlak in de nabije toekomst verbeteringen te realiseren in de uitrusting.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Niet alle onderwijsdoelstellingen kwamen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. In tegenstelling tot wat het leerplan vraagt, was de evaluatiepraktijk nog sterk product- en te weinig procesgericht. De evaluatie maakte te weinig deel uit van het leerproces. In elke bundel vinden de leerlingen een evaluatiefiche. De leerlingen beoordelen zichzelf daarmee en de leraar bevestigt die beoordeling of past ze in overleg aan. De evaluatie gebeurt nog steeds eerder laat in het project. Daardoor krijgt het zijn waarde in de sturing van het leerproces pas in de volgende projecten. De criteria zijn concreet gekozen. De verbanden met de leerplandoelstellingen zijn niet steeds even duidelijk en de descriptoren ontbreken nog. De leraren lichten de formulieren daarom steeds mondeling toe. De criteria zijn voldoende proces-georiënteerd met voldoende oog voor de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes. Voor het huidig schooljaar hebben de leraren al verder gewerkt aan verbeterde fiches en beoordelen zij de leerplandoelen, maar vooral erg gedetailleerde lesdoelen met een lettercode. Het is een aanzienlijk werk om dit in zoveel detail te registreren. De directie geeft aan dat ze samen met de leraren zoekt naar een evenwicht tussen een voldoende scherp beeld in de evaluatie en een haalbare taaklast voor de leraren. Zij werken ook samen aan de betere omschrijving van de beoordeling van elk doel met begrijpbare beschrijvingen. De beoordelingen van de doelen worden gerangschikt onder begrijpen/duiden, vaardigheden en attitudes, zoals de dimensies in het leerplan omschreven staan. De leraren geven nog eerder veel gewicht aan begrijpen/duiden, maar het evenwicht is in de huidige evaluatiepraktijk voldoende bewaakt.

Leerbegeleiding Het studiemateriaal was vrij divers en varieerde afhankelijk van het
Preventief verkenningsgebied.
Curatief

De vakgroep heeft haar lesmateriaal aangepast aan een eenvormig sjabloon. De leerlingen krijgen nu projectbundels voor alle verkenningsgebieden die goed gestructureerd en mooi geïllustreerd zijn. De vormgeving is herkenbaar voor de leerlingen en ondersteunt hun leerproces goed.

Voor de nieuw gemaakte bundels in het verkenningsgebied verzorging gaat er veel energie naar het invullen. De leerlingen hebben weinig houvast. De leraar heeft, naast de inspanningen van de gedetailleerde evaluatie, ook erg veel werk met het corrigeren van de leerlingenbundels zodat de leerlingen over foutloos materiaal beschikken als zij de theorie moeten toepassen in hun projecten.

3.3 PV/TV mechanica in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan D/2006/0279/068)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende bereikt. De theoretische en praktische vaardigheden worden voldoende in samenhang aangeboden. De evaluatiepraktijk is valide.

Onderwijsaanbod Bij de vorige doorlichting ondermijnde het herverkavelen van de specifieke
Volledigheid leerplandoelstellingen en de bijhorende inhouden in afzonderlijke vakken de
Evenwicht geïntegreerde en evenwichtige implementatie van het leerplan. Het samenspel
Beheersingsniveau van kennis, vaardigheden en attitudes volgens het technologisch proces was
Samenhang onvoldoende duidelijk. De leraren maakten geen gebruik van eenvoudige
 educatieve programma's, eenvoudige rekenbladen of geprogrammeerde
 formulieren. Het aanbrengen van de theoretische begrippen gebeurde niet aan
 de hand van concrete realisaties of machines. De leraren gingen voorbij aan de
 vereiste dat bij een opdracht de voorkennis en voorbereiding beperkt moeten
 worden tot wat minimaal nodig is om ze uit te voeren.

De leraren hebben projectbundels ontwikkeld. Daarin zit de leerstof goed geschikt in projecten, met uitzondering van enkele hoofdstukken in het begin van het schooljaar. Daar besteden de leraren toch nog veel aandacht aan gereedschapsleer, staalsoorten, profielsoorten en veiligheid, zonder dat die onderwerpen in een project thuishoren. Sommige onderwerpen komen dan opnieuw voor in de introductie van de volgende projecten, waardoor de leerlingen de winst in hun leerproces maar gedeeltelijk bereiken.

In de projecten geven de leraren duidelijk aan welke leerplandoelstellingen zij beogen. De school heeft geen gebruik in stand gehouden om met een jaarplanning te werken. Dat gebeurde enkele jaren geleden wel, maar het is verwaterd. De directie rekent op de professionaliteit van de leraren om de leerplanrealisatie te bewaken. Gezien de omvang van het specifiek gedeelte, wat het aantal wekelijkse lestijden en de verscheidenheid in leerinhouden betreft, is een goed instrument een noodzaak. De kwaliteitsgaranties dat de leerplanrealisatie op hetzelfde peil zal blijven, zijn op deze manier onvoldoende.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De werkplaats in de vestiging Hoogstraat voldeed maar nipt aan de minimale comfortvoorwaarden. Bovendien gebruikten de leerlingen een aantal machines zonder afscherming en gebeurde het stapelen van materiaal vrij gebrekkelijk waardoor grote veiligheidsrisico's genomen werden.

In de campus Hoogstraat staat nu een volledig nieuw gebouwd complex. Daar is voorzien in alle noodzakelijke uitrusting. De machines zijn allemaal veilig uitgerust. Voor de nieuw ingerichte machinezaal ontbreken wel nog veiligheidsinstructiekaarten en afgebakende zones. Het gebruik om materiaal op te stapelen bovenop de kasten is nog niet helemaal in de kiem gesmoord. De directie toont initiatief om op de veiligheidsattitude te blijven hameren.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leraren zagen tijdens de vorige doorlichting de evaluatie nog te sterk als een afzonderlijke activiteit zonder sturende rol in het leerproces. Bovendien ontbraken de criteria voor een eenduidige evaluatie. De leraren kenden een veel te hoog puntenpercentage toe aan de attitudes. De evaluatie van de technische vakken beperkte zich tot reproductie van kennis via examens.

Alle projectbundels eindigen nu met een evaluatiefiche. De leerlingen kunnen zichzelf daarmee beoordelen. De evaluatiefiches zijn steeds onderwerp van het vakgroeptoverleg en ze groeien nog in doeltreffendheid. De criteria op de evaluatiefiches zijn goed gekozen. Ze sluiten nauw aan bij de doelstellingen van het project. De criteria richten zich op het juiste beheersingsniveau. De wijze waarop de leerlingen een beoordeling moeten kiezen is vaak niet uitgeschreven of verklaard met descriptoren. Dat ondergraaft de transparantie en de gelijkgerichtheid. De fiches geven veel ruimte voor zelfreflectie door de leerlingen. De inrichting van de nieuwe vaklokalen bevordert die zelfreflectie. Ze kunnen daar in de theoriehoek voldoende aandacht aan besteden. Door het grote aantal projecten krijgen de leerlingen voldoende snel feedback en groeit de rol in de sturing van hun leerproces.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Er ontbrak noodzakelijke samenhang met de theoretische vakken en de noodzakelijke implementatie van het technisch-technologisch concept.

De projectbundels zijn nu aantrekkelijk van vormgeving. In de inleiding staat de ondersteunende theorie, zonder bijkomende ballast of onnodige verdieping. De leerlingen vinden gemakkelijk hun weg in de projecten door de herkenbare indeling. Die krijgt vorm door het technologisch proces, met alle fases herkenbaar aanwezig.

Deskundigheidsbevordering Het overleg binnen de vakgroep leidde onvoldoende naar gelijkgerichte uitvoering met oog voor geïntegreerd werken en evalueren. De grote nood aan navorming over geïntegreerd werken en over pedagogisch-didactische thema's werd niet ingevuld.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep overlegt nu intensiever en doelgerichter. Veel overleg gebeurt nog steeds informeel. De directie stimuleert de samenwerking ook door een aantal lessen in co-teaching te plannen. De leraren van de verschillende deelvakken werken dan aan gemeenschappelijke projecten.

3.4 PV/TV elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplan D/2013/7841/006)

Voldoet

De onderwijsdoelstellingen worden aangeboden en gerealiseerd volgens de vereisten van het leerplan. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Een aantal doelstellingen waren niet of deels aangeboden. Het ontbreken van een leerplanstudie en overleg hierover tussen de vakleraren, leidde tot hiaten in de leerplanrealisatie, samen met het systematisch volgen van leerboeken/werkboeken, waardoor het beheersingsniveau van de doelstellingen uit het oog verloren werd. In het tweede jaar kwamen experimenten in elektriciteit bijna niet aan bod en werden geen verslagen gemaakt. Het aanbod mechanica gebeurde niet vanuit experimenten. De relatie tussen theorie en praktijk was onvoldoende geduid. Door de opdeling in deelvakken werd voorbij gegaan aan de doelstelling om vertrekkend vanuit een experiment/realisatie de mechanische constructieonderdelen, materialen en gereedschappen toe te lichten. Voor 'pneumatisch schakelen' ontbraken degelijke projectdossiers.

De leraren werken nu met een zelfgemaakte syllabus die zij inhoud geven op maat van de leerplandoelstellingen. De leerlingen werken in het deelvak 'elektromechanische processen' met creatieve projecten. Daar moeten de leerlingen met een creatief idee komen en uitwerken tot aan de realisatie. De leraren begeleiden de keuze van de projecten zodat zoveel mogelijk van de geplande lesonderwerpen eraan verbonden kunnen worden.

De vakgroep zet sterk in op inductief leren. De leerlingen vatten bijna elk nieuw hoofdstuk aan met een leerlingen- of demonstratieproef. Voor pneumatisch schakelen hebben de leraren een bundel ontwikkeld. Daarin reiken zij de noodzakelijke theoretische begrippen aan. De leeractiviteiten zijn vooral gericht op 'al doende leren'. De leerlingen werken op didactische opstellingen aan pneumatische en elektropneumatische schakelingen. De verbanden met de andere deelvakken zijn nog niet sterk genoeg uitgewerkt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De leslokalen waren niet voorzien van de nodige didactische uitrusting om experimenten uit te voeren en zodoende als vaklokaal te fungeren. Bovendien was de akoestiek in de leslokalen zeer slecht en waren de wanden niet geluidsisolerend.

Het oude gebouw is er nu niet meer. De leerlingen volgen de lessen in een volledig nieuw gebouwd complex. Dat is gebouwd met veel oog voor detail. Alle voorzieningen zijn er aanwezig om een leerkrachtige en comfortabele omgeving te creëren. In de vaklokalen zijn de tafels voorzien van aansluitingen voor spanningsbronnen, metingen en perslucht. De zeer professionele uitstraling van het complex en zijn inrichting stimuleert de jongeren en waardeert hen als jonge techniekers. De leraren ontwikkelen hun didactische uitrusting nog steeds verder.

De school werkt zich naar voor als voortrekker van het gebruik van de computers in de klas. De leerlingen hanteren hun eigen laptop om opzoeken te doen. In de lokalen is er steeds een interactief digitaal bord om de lessen te ondersteunen met audiovisueel materiaal.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Omwille van hiaten in de leerplanrealisatie kwamen niet alle doelstellingen in de evaluatie aan bod en was de evaluatiepraktijk daardoor niet valide. De vragen waren onvoldoende afgestemd op de doelstellingen. De vraagstelling bij kennisvragen was soms niet relevant. De criteria om tot het waardeoordeel te komen ontbraken soms. Zelfevaluatie, zoals vereist in het leerplan, was nog niet aan de orde. De evaluatie gebeurde pas na volledige uitvoering van een experiment en/of realisatie en beoogde nog niet het formuleren van voorstellen tot bijsturen.

De evaluatie is gebaseerd op een gespreide evaluatie met taken en toetsen en drie examens per jaar. De leerlingen en de ouders kunnen de resultaten meteen volgen via het schoolplatform. De leraren geven feedback bij de tekorten. Op de rapporten vraagt de directie om steeds doelgerichte remediëring voor te stellen.

De leraren maken zelf de oefening om na te gaan of de vraagstelling op taken en toetsen voldoende overeenstemt met de leerplandoelstellingen. De meeste vragen zijn voldoende toepassingsgericht. Hier en daar komt nog een vraag naar kennisreproductie voor. De puntenverdeling is duidelijk, zodat de leerlingen zelf op voldoende transparante wijze zicht krijgen op het belang van elke vraag.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De theoretische lessen werden vooral frontaal aangeboden. In het eerste leerjaar werden weinig activerende werkvormen gebruikt. Differentiatie werd niet toegepast. De klaspraktijk werd aangepast aan het laagste niveau binnen de klasgroep waardoor de lesvoortgang traag verliep. Leerlingen met een hogere begaafdheid werden hierdoor niet uitgedaagd. Voor het oplossen van vraagstukken werd voor beide theorievakken dezelfde leerstrategie voldoende aangeleerd en ingeoefend. Van alle leerlingen werd verwacht dat ze zelf aangaven wanneer zij problemen hadden met de leerstof.

De leraren kiezen voor leerwerkboeken in het eerste leerjaar. Die boeken gebruiken zij als naslagwerk. In de lessen concentreren zij zich voornamelijk op een zelfgemaakte syllabus. Die is aantrekkelijk van vormgeving.

In de leeractiviteiten komt veel labowerk voor en doen de leerlingen proeven om fysische verschijnselen te ontdekken. In de projecten zijn ze vaak individueel of per twee aan het werk. De leraren creëren zodoende voldoende differentiatie en bieden ook kansen aan leerlingen die vooruit willen lopen op het gemiddelde proces.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren reflecteerden in de vakgroep te weinig in het licht van de totale leerplanrealisatie.

De vakgroep werkt in het nieuwe opzet veel hechter samen. Veel overleg gebeurt eerder informeel, maar dat is nu structureel ingebouwd met het opzet van co-teaching. Het formele vakgroeptoverleg wordt nauw opgevolgd door de directie.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 2 BSO Basismechanica, Graad 2 TSO Elektromechanica, Graad 3 BSO Computergestuurde werktuigmachines, Graad 3 BSO Kantoor, Graad 3 BSO Kantooradministratie en gegevensbeheer, Graad 3 BSO Kinderzorg, Graad 3 BSO Verzorging, Graad 3 BSO Werktuigmachines.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Etienne GIELEN de inspecteur-verslaggever	Kurt GOMMERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	